

Spis treści

Notki biograficzne	XVII
Wykaz niektórych skrótów	XXI
Wstęp	XXIII
CZĘŚĆ 1. Część ogólna	1
1. Dotacje jako wydatki budżetu JST	3
1.1. Zagadnienia ogólne	3
1.2. Dotacja a sposób realizacji zadań publicznych	4
1.3. Ujęcie wydatków dotacyjnych w uchwale budżetowej	5
1.4. Uwarunkowania w zakresie planowania wydatków budżetowych z tytułu dotacji	7
1.5. Zmiany w planie wydatków budżetu w zakresie dotacji	9
1.6. Rodzaje dotacji planowanych w budżecie	10
1.7. Wzory	14
2. Wykonywanie uchwały budżetowej – dotacje w planie finansowym urzędu, dotacje a wydatki niewygasające	16
2.1. Dotacje jako szczególny rodzaj wydatku JST	16
2.2. Dotacje udzielane z budżetu JST a plan finansowy urzędu JST przekazującej dotacje	17
2.3. Dokonywanie wydatków z tytułu dotacji	24
2.4. Dotacje a wydatki niewygasające	26
2.5. Orzecznictwo	29
2.5.1. Rodzaje wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	29
3. Postępowanie w sprawie zwrotu dotacji	32
3.1. Zagadnienia wstępne	32
3.2. Postępowanie przed organem JST	32
3.2.1. Wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu dotacji	33
3.2.2. Dowody w postępowaniu administracyjnym	35
3.2.3. Zakończenie postępowania w sprawie zwrotu dotacji	38
3.3. Postępowanie przed samorządowym kolegium odwoławczym	40
3.4. Postępowanie przed sądami administracyjnymi	43
3.5. Wzory	45
3.5.1. Wszczęcie postępowania w sprawie określenia dotacji podlegającej zwrotowi	45
3.5.2. Wezwanie strony na przesłuchanie	46
3.5.3. Zawiadomienie strony o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy	47
3.5.4. Decyzja określającej dotację podlegającą zwrotowi	48
4. Egzekucja przez JST należności z tytułu dotacji	50
4.1. Przymusowe dochodzenie zwrotu dotacji	50
4.2. Rygor natychmiastowej wykonalności decyzji	51
4.3. Upomnienie	53
4.4. Tytuł wykonawczy	58
4.5. Obrona dłużnika przed egzekucją	62
4.6. Prawa i obowiązki wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	67
4.7. Środki egzekucyjne	71
4.8. Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego	84
4.9. Postępowanie, w sytuacji gdy dłużnik przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej	85
4.10. Zbieg egzekucji	88

Podstawy udzielania ulg w spłacie należności JST z tytułu dotacji	90
5.1. Zwrot dotacji	90
5.2. Dotacja jako niepodatkowa należność budżetowa o charakterze publicznoprawnym	91
5.3. Ulgi w spłacie należności z tytułu dotacji podlegającej zwrotowi	95
5.4. Postępowanie w sprawie ulg w spłacie należności z tytułu dotacji podlegającej zwrotowi	97
5.4.1. Wzór wniosku o udzielenie ulgi	98
5.5. Okoliczności (przesłanki) brane pod uwagę przy udzielaniu ulgi	100
5.6. Przesłanki udzielania ulg w niepodatkowych należnościach budżetowych określone w art. 56 i 57 FinPublU i ich znaczenie w postępowaniu	101
5.7. Wzór decyzji administracyjnej w sprawie udzielenia ulgi w spłacie należności z tytułu dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu	102
5.8. Orzecznictwo	105
5.8.1. Decyzja administracyjna jako forma udzielenia ulgi	105
5.8.2. Ważny interes dłużnika i interes publiczny jako pomocnicze przesłanki udzielenia ulgi	106
5.8.3. Możliwość stosowania przesłanek z art. 56 i 57 FinPublU do udzielania ulg w niepodatkowych należnościach budżetowych	108
5.8.4. Uznaniowy charakter decyzji w sprawie udzielenia ulgi w niepodatkowych należnościach budżetowych	109
5.9. Odpowiedzi na pytania	111
5.9.1. Możliwość umorzenia należności z urzędu	111
5.9.2. Przedwczesne złożenie wniosku o udzielenie ulgi	111
5.9.3. Ocena przesłanki ważnego interesu dłużnika lub interesu publicznego	112
Ewidencja dotacji udzielanych ze środków publicznych	114
6.1. Zasady ogólne ewidencji dotacji udzielanych ze środków publicznych przez jednostki otrzymujące dotacje	114
6.2. Zasady ogólne ewidencji dotacji udzielanych ze środków publicznych przez jednostki przekazujące dotacje	115
6.3. Schematy księgowe z wyjaśnieniami	117
6.3.1. Ewidencja dotacji otrzymywanych przez JST	117
6.3.2. Ewidencja dotacji udzielanych przez JST	122
6.3.3. Ewidencja dotacji udzielanych z funduszy celowych	125
6.3.4. Ewidencja dotacji otrzymywanych przez samorządowe zakłady budżetowe	125
Sprawozdawczość w zakresie dotacji	128
7.1. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań	128
7.2. Sprawozdanie Rb-28S miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych JST	130
7.3. Sprawozdanie Rb-27S miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych JST	133
7.4. Sprawozdania Rb-N i Rb-Z	134
7.4.1. Sprawozdanie Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych	135
7.4.2. Sprawozdanie Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji	136
7.5. Dyscyplina finansów publicznych	137
Dotacje w sprawozdawczości finansowej	138
8.1. Zagadnienia wstępne	138
Skutki podatkowe dotacji, subwencji i innych dopłat w VAT	140
9.1. Opodatkowanie dotacji do ceny towaru lub usługi	140
9.2. Opodatkowanie zaliczki na dotacje, subwencje	140
9.3. Dokumentacja podatkowa dotacji do ceny towarów i usług	142
9.4. Zasady ustalenia obowiązku opodatkowania dotacji, subwencji lub innej dopłaty	143
9.5. Odliczenie VAT od zakupów sfinansowanych dotacją	145

9.6. Dotacja a proporcja odliczenia VAT	146
9.7. Orzecznictwo	148
9.7.1. Dotacja do bieżących kosztów	148
9.7.2. Dotacja do organizacji lokalnego transportu zbiorowego	149
9.7.3. Odliczenie VAT od zakupów sfinansowanych rekompensatą	150
9.8. Odpowiedzi na pytania	151
9.8.1. Dofinansowanie do przydomowej oczyszczalni a PIT-8C	151
9.8.2. Dotacja na sfinansowanie wpłat na PFRON	152
9.8.3. Odliczenia VAT od sfinansowanych dotacją zakupów związanych z organizacją imprezy kulturalnej	153
10. Odpowiedzialność prawna za naruszenie przepisów dotacyjnych	155
10.1. Zagadnienia ogólne	155
10.1.1. Trzy podstawy odpowiedzialności w zakresie dotacji	155
10.2. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	158
10.2.1. Kwota minimalna	158
10.3. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przez dotującego	159
10.3.1. Przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu	160
10.3.2. Niezatwierdzenie w terminie przedstawionego rozliczenia dotacji	163
10.3.3. Nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu	164
10.3.4. Zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych	165
10.3.5. Podmiotowy zakres odpowiedzialności dotującego	167
10.4. Odpowiedzialność beneficjenta dotacji za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	169
10.4.1. Wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem	170
10.4.2. Nierozliczenie w terminie otrzymanej dotacji (art. 9 pkt 2 DyscFinU)	171
10.4.3. Niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości (art. 9 pkt 3 DyscFinU)	172
10.4.4. Podmiotowy zakres odpowiedzialności beneficjenta dotacji	173
10.5. Odpowiedzialność za gospodarowanie środkami publicznymi związanymi z realizacją programów lub projektów unijnych	176
10.6. Kary i inne konsekwencje naruszenia dyscypliny finansów publicznych związane z nieprawidłowościami w zakresie dotacji	177
10.7. Odpowiedzialność na podstawie ustawy o finansach publicznych	181
10.8. Zwrot środków publicznych wraz z odsetkami	182
10.9. Wykluczenie z prawa otrzymania środków publicznych	182
10.10. Dotacje a odpowiedzialność karna skarbową i odpowiedzialność karna	184
10.10.1. Odpowiedzialność karna skarbową	184
10.10.2. Odpowiedzialność karna	187
10.11. Odpowiedzi na pytania	189
10.11.1. Przekazanie dotacji „samemu sobie” jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych	189
10.11.2. Sfałszowanie podpisu na umowie dotacyjnej nie zwalnia automatycznie z obowiązku rozliczenia dotacji	189
10.11.3. Niezwroćenie przez beneficjenta odsetek od dotacji nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych	190
10.11.4. Sprawozdanie nadane na pocztę w ostatnim dniu terminu jest przekazane terminowo	191
10.11.5. Dotacja z budżetu gminy dla przedszkola niepublicznego jest dotacją podmiotową	192
10.11.6. Dotację celową można wykorzystać najpóźniej do końca roku budżetowego	193
CZĘŚĆ 2. Dotacje tematyczne	195
1. Dotacje udzielane na podstawie porozumień zawieranych między JST w sprawie powierzenia zadań	197
1.1. Zagadnienia ogólne	197

1.1.1. Podstawa prawna udzielenia dotacji	198
1.1.2. Kwalifikacja dotacji	199
1.1.3. Beneficjenci dotacji	200
1.1.4. Przeznaczenie dotacji	200
1.1.5. Kwota dotacji	201
1.2. Tryb udzielania dotacji	202
1.2.1. Organ udzielający dotacji	202
1.2.2. Dokonanie wyboru	203
1.2.3. Porozumienie	203
1.2.4. Tryb przekazywania dotacji	203
1.2.5. Wzory	204
1.2.6. Zasady rozliczenia dotacji	208
1.3. Zagadnienia budżetowe	208
1.4. Zagadnienia pomocy publicznej	210
1.5. Orzecznictwo	210
1.5.1. Brak możliwości przyjmowania do realizacji przez powiat zadań gminy	210
1.5.2. Ograniczenia swobody zawierania porozumień	211
1.5.3. Porozumienia międzygminne a możliwość zlecania zadań powiatom lub województwom	213
1.5.4. Porozumienia gminy z powiatem lub województwem. Zasada pomocniczości	214
1.6. Odpowiedzi na pytania	215
1.6.1. Porozumienie pomiędzy gminą a powiatem w sprawie wspólnej realizacji zadania polegającego na budowie chodników wzdłuż drogi powiatowej	215
2. Udzielanie pomocy finansowej z budżetów JST	217
2.1. Podstawa prawna udzielenia dotacji	217
2.2. Beneficjenci dotacji	218
2.3. Przeznaczenie dotacji	220
2.4. Tryb udzielania dotacji	221
2.5. Sytuowanie pomocy finansowej w uchwale budżetowej	222
2.6. Uchwała w sprawie pomocy finansowej a uchwała budżetowa	224
2.7. Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację zadania	226
2.8. Umowa	227
2.9. Orzecznictwo	228
2.9.1. Określenie beneficjenta pomocy finansowej	228
2.9.2. Prawne podstawy ustalenia adresata dotacji	229
2.9.3. Prawne granice zakresu udzielanej pomocy finansowej	230
3. Dotacje udzielane na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie ..	232
3.1. Udzielanie dotacji na podstawie ustawy o finansach publicznych z 1998 r.	232
3.1.1. Dotacje wyłącznie dla imiennie określonych podmiotów publicznych i tylko na cele publiczne	232
3.1.2. Dotacje na cele publiczne dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku	233
3.1.3. Rozpoczęcie obowiązywania procedur z PożytPublU	238
3.2. Podstawa prawna udzielania dotacji dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku	238
3.3. Zakres podmiotowy i przedmiotowy. Definicje ustawowe istotne dla stosowania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	239
3.3.1. Jakie podmioty są uprawnione do otrzymania dotacji na podstawie PożytPublU?	240
3.4. Na jaki cel można udzielić dotacji?	249
3.5. Tryb odrębny zlecania zadań publicznych	255
3.6. Dopuszczalność refundacji przy zlecaniu zadań publicznych	257

3.7. Współpraca organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, czyli kto terytorialnie ma prawo ubiegać się o dotację	259
3.8. Forma współpracy z organizacjami pozarządowymi	260
3.9. Rozstrzygnięcie kwestii, czy organem współpracującym z organizacjami pozarządowymi jest organ stanowiący, czy wykonawczy	261
3.10. Tryb postępowania o udzielenie dotacji – otwarty konkurs ofert	262
3.10.1. Zasada prymatu otwartego konkursu ofert	262
3.10.2. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert	262
3.11. Ogłoszenie otwartego konkursu na realizację zadań publicznych w roku następnym	266
3.12. Najczęstsze błędy organów administracji publicznej w zakresie ogłoszenia	267
3.12.1. Inicjowanie przez NGO ogłaszania otwartych konkursów ofert – wniosek o realizację zadania publicznego	267
3.12.2. Pojęcie priorytetowych zadań publicznych oraz skutki rozstrzygnięcia organu w zakresie nieuznania celowości	268
3.12.3. Wniosek o realizację zadania publicznego i jego ocena	269
3.13. Wniosek o realizację zadania publicznego	271
3.14. Oferta o wsparcie lub powierzenie realizacji zadania publicznego	273
3.15. Procedura wyboru ofert – komisje konkursowe	276
3.16. Udzielenie dotacji i problem umowy	280
3.16.1. Stan przed 12.3.2010 r.	280
3.16.2. Stan po 12.3.2010 r.	281
3.16.3. Konsekwencje wykreślenia sformułowania odpowiednie środki	281
3.16.4. Umowa na czas określony nie dłuższy niż 5 lat	282
3.16.5. Podwykonawcy	282
3.17. Ramowy wzór umowy	283
3.18. Źródła finansowania realizacji zadania i ich zmiany	284
3.19. Sprawozdania z realizacji zadań i rozliczanie dotacji	286
3.19.1. Sprawozdania z wykonania zadania publicznego przed 12.3.2010 r.	286
3.19.2. Sprawozdania z wykonania zadania publicznego po 12.3.2010 r.	287
3.20. Kontrole udzielonej dotacji	289
3.21. Tryby odrębne określone w ramach ustawy PozytPublU	290
3.21.1. Tryb uproszczony	290
3.22. Zlecenie przez JST zadań bez otwartego konkursu ofert w sytuacjach szczególnych	299
3.23. Odpowiedzi na pytania	299
3.23.1. Udzielanie dotacji z budżetu JST z wykorzystaniem służb finansowych i kont podległej samorządowej jednostki budżetowej	299
3.23.2. Udzielenie dotacji celowej na rzecz organizacji pozarządowej na modernizację budynku znajdującego się w jej użytkowaniu	300
3.23.3. Dopuszczalność udzielania dotacji z budżetu samorządu w sytuacji braku programu współpracy z organizacjami pozarządowymi	302
3.23.4. Dotacje udzielone przez starostwo powiatowe dla organizacji pozarządowych	308
3.23.5. Udzielenie z budżetu gminy dotacji celowej dla Stowarzyszenia Kultury Fizycznej	312
3.23.6. Termin zawarcia umowy i przekazania dotacji przy wyborze oferty zakładającej realizację zadania publicznego rozpoczynającą się w późniejszym okresie	313
3.23.7. Uzyskanie środków finansowych z innych źródeł publicznych w niepełnej kwocie a możliwość odstąpienia od umowy	314
3.23.8. Kary umowne w powierzaniu/zlecaniu realizacji zadań publicznych	316
3.23.9. Odstąpienie od umowy w sprawie wsparcia/powierzenia realizacji zadania publicznego przez zleceniobiorcę	317
3.23.10. Odmowa wniesienia zabezpieczenia umowy o wsparcie lub powierzenie realizacji zadania publicznego	318
3.23.11. Dotacje z JST dla stowarzyszenia bez przeprowadzenia otwartego konkursu ofert	319
3.23.12. Rozliczenie dotacji celowej fakturą wystawioną przed zawarciem umowy o dotację	322
3.24. Orzecznictwo	324

3.24.1. Uchwała w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi jest aktem prawa miejscowego	324
3.24.2. Możliwość wprowadzenia przez organ stanowiący sankcji zakazu otrzymywania dotacji w przypadku wykorzystania dotacji niezgodnie z umową	325
3.24.3. Organ uprawniony do przyjęcia Karty Współpracy Samorządu Województwa z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	327
3.24.4. Możliwość nabycia przez spółkę akcyjną statusu organizacji pożytku publicznego	329
3.24.5. Udzielanie dotacji na podstawie uchwały z art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie	332
3.24.6. Treść uchwały w sprawie programu współpracy i jej poprzedzenie uchwałą w sprawie konsultacji	333
Dotacje z budżetu JST dla Centrum Integracji Społecznej	340
4.1. Podstawa prawna udzielania dotacji	340
4.2. Kwalifikacja dotacji	340
4.3. Beneficjenci dotacji	341
4.3.1. CIS w formie jednostki budżetowej	342
4.3.2. CIS w formie zakładu budżetowego	342
4.3.3. CIS utworzone przez organizację pozarządową	342
4.4. Zakres działalności CIS	343
4.5. Finansowanie tworzenia Centrum	343
4.5.1. Dotacja obligatoryjna na tworzenie Centrum przez JST	343
4.5.2. Dotacja obligatoryjna na tworzenie CIS przez organizację pozarządową	344
4.5.3. Dotacja fakultatywna marszałka województwa na tworzenie CIS oraz na działalność przez okres pierwszych trzech miesięcy	344
4.6. Przekazanie dotacji na pierwsze wyposażenie CIS oraz na działalność przez okres pierwszych trzech miesięcy	345
4.7. Finansowanie bieżącej działalności CIS	346
4.7.1. Dotacja na działalność CIS utworzonego przez organizację pozarządową	347
4.7.2. Dotacja na działalność CIS utworzonego przez JST w formie zakładu budżetowego ...	348
4.7.3. Zasady planowania dotacji podmiotowych dla CIS	348
4.7.4. Przeznaczenie środków finansowych, w tym dotacji	349
4.8. Przekazanie dotacji podmiotowej	349
4.9. Rozliczenie dotacji	350
4.10. Klasyfikacja	351
4.11. Wzory	352
4.11.1. Uchwała w sprawie określenia wysokości kwoty stanowiącej podstawę obliczenia dotacji dla CIS	352
4.11.2. Porozumienie pomiędzy marszałkiem województwa a stowarzyszeniem w sprawie przekazania dotacji na pierwsze wyposażenie	352
4.11.3. Sprawozdanie przedstawiane przez CIS określone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9.10.2007 r. (Dz.U. Nr 196, poz. 1421).	354
4.12. Odpowiedzi na pytania	359
4.12.1. Umowa jako podstawa przekazania dotacji na działalność CIS	359
4.12.2. Rozliczenie dotacji przez CIS	360
4.12.3. Skierowanie do CIS mieszkańca innej gminy	360
Finansowanie Ochotniczej Straży Pożarnej z budżetu JST	362
5.1. Zagadnienia ogólne	362
5.2. Obowiązek finansowania działalności OSP przez gminę	363
5.3. Formy finansowania OSP przez gminę	364
5.4. Zatrudnienie komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej	365
5.5. Ekwiwalent pieniężny dla członków OSP	366
5.6. Dotacja na podstawie art. 32 ust. 3b OchPUPU	369
5.6.1. Beneficjenci dotacji	369
5.6.2. Przeznaczenie dotacji	370

5.6.3. Tryb udzielania dotacji	370
5.6.4. Elementy umowy o dotację celową	371
5.6.5. Zasady rozliczenia dotacji	371
5.7. Wydatki ponoszone bezpośrednio z budżetu gminy	372
5.8. Klasyfikacja budżetowa	372
5.9. Inne rodzaje dotacji	372
5.10. Podatek VAT na towary przeciwpożarowe	372
5.11. Wzory	376
5.11.1. Wniosek o udzielenie dotacji	376
5.11.2. Umowa o udzielenie dotacji	376
5.11.3. Uchwała w sprawie wysokości ekwiwalentu	379
5.12. Orzecznictwo	381
5.12.1. Wymogi na przekazywanie OSP środków pieniężnych w formie dotacji	381
5.12.2. Udzielanie przez powiat dotacji na urządzenie terenów zielonych i termomodernizację budynków OSP oraz zadania powiatu związane z urządzeniem terenów zielonych i termomodernizacją budynków OSP	382
5.12.3. Zakres finansowania OSP	384
5.12.4. Ustalanie zasad i trybu dotacji z budżetu gminy dla jednostek pożarowych	385
5.12.5. Finansowanie z budżetu gminy organizacji przez Ochotniczą Straż Pożarną turnieju sportowego	385
5.12.6. Określanie regulaminu przyznawania dotacji z budżetu powiatu dla jednostek OSP ...	386
5.12.7. Finansowanie karosacji samochodu specjalnego Ochotniczej Straży Pożarnej	387
5.12.8. Pożyczka z gminy dla OSP	388
5.12.9. Charakter prawny dotacji dla OSP	389
5.13. Odpowiedzi na pytania	390
5.13.1. Umowa gminy o świadczenia ze strony strażaka OSP	390
5.13.2. Klasyfikacja środków trwałych dla motopompy zakupionej dla OSP	391
5.13.3. Klasyfikacja budżetowa dla wydatków ponoszonych przez gminę na zakup umundurowania dla członków OSP	392
5.13.4. Odpowiednia klasyfikacja budżetowa dla wydatków ponoszonych przez gminę na dofinansowanie zakupu umundurowania dla członków OSP	393
5.13.5. Przeznaczenie środków funduszu sołeckiego	393
5.13.6. Finansowanie zakupu agregatu prądotwórczego dla OSP z funduszu sołeckiego	394
5.13.7. Obowiązki związane z finansowaniem przez gminę jednostek OSP	395
5.13.8. Dotacje dla gmin na usuwanie skutków powodzi	396
6. Dotacje udzielane na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	397
6.1. Zagadnienia ogólne	397
6.2. Podstawa prawna udzielenia dotacji	398
6.3. Kwalifikacja dotacji	399
6.4. Beneficjenci dotacji	401
6.5. Przeznaczenie dotacji	402
6.6. Zasady udzielania dotacji i tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji	406
6.7. Tryb przekazywania dotacji	408
6.8. Analiza przypadku udzielania pomocy publicznej w uchwale dotyczącej dotacji na cele z zakresu ochrony środowiska. Opinia członka Kolegium RIO przedstawiona w toku postępowania nadzorczego	409
6.9. Wzór uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji celowej i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz w sprawie rozliczania dotacji	412
6.10. Zasady i sposób rozliczenia dotacji	416
6.11. Zagadnienia budżetowe	417
6.12. Pomoc publiczna	418
6.13. Orzecznictwo	419

6.13.1. Krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji	419
6.13.2. Sposób wypełnienia delegacji zawartej w art. 403 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska	420
6.13.3. Zasady przekazania dotacji na rzecz beneficjenta – refundacja	421
6.13.4. Zasady przekazania dotacji na rzecz beneficjenta	422
6.13.5. Zakres wykorzystania dotacji	423
6.13.6. Przepisy sankcyjne w uchwale	424
6.13.7. Zakres regulacji uchwały w zakresie określenia trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji	425
6.14. Odpowiedzi na pytania	426
6.14.1. Klasyfikacja dotacji z budżetu powiatu na usuwanie przez gminę pokryć dachowych z azbestu	426
6.14.2. Sposób zaklasyfikowania dotacji z budżetu JST dla osoby fizycznej	428
7. Dotacje dla spółek wodnych	430
7.1. Zagadnienia ogólne	430
7.2. Wzór uchwały	433
7.3. Odpowiedzi na pytania	435
7.3.1. Finansowanie ochrony wód i urządzeń melioracji wodnych przez JST	435
8. Dotacje celowe udzielane przez JST zakładom opieki zdrowotnej oraz innym podmiotom wykonującym działalność leczniczą	439
8.1. Zagadnienia wstępne	439
8.1.1. Podstawa prawna udzielenia dotacji	439
8.1.2. Kwalifikacja dotacji	439
8.1.3. Beneficjenci dotacji	440
8.1.4. Przeznaczenie dotacji	441
8.1.5. Kwota dotacji	443
8.2. Tryb udzielania dotacji	444
8.2.1. Organ udzielający dotacji	444
8.2.2. Wzór uchwały	445
8.2.3. Dokonanie wyboru	446
8.3. Tryb przekazywania dotacji	447
8.4. Umowa	447
8.4.1. Elementy umowy	447
8.4.2. Umowa dotacji	448
8.5. Zasady rozliczenia dotacji	450
8.6. Dotacja dla podmiotu wykonującego działalność leczniczą a pomoc publiczna	453
8.7. Zagadnienia budżetowe	455
8.8. Orzecznictwo	456
8.8.1. Brak możliwości udzielenia dotacji na działalność leczniczą w formie uchwały organu stanowiącego	456
8.8.2. Kompetencje organu wykonawczego w zakresie udzielenia dotacji na działalność leczniczą	457
8.9. Odpowiedzi na pytania	458
8.9.1. Stosowanie postanowień umownych do rozliczenia dotacji na działalność leczniczą ...	458
9. Dotacje podmiotowe udzielane z budżetu JST na rzecz samorządowych instytucji kultury	460
9.1. Zagadnienia wstępne	460
9.2. Podstawa prawna udzielenia dotacji	461
9.3. Beneficjenci dotacji	462
9.4. Kwalifikacja i przeznaczenie dotacji	463
9.5. Kwota dotacji	465
9.6. Tryb udzielania dotacji	466
9.6.1. Organ udzielający dotacji	466
9.6.2. Dokonanie wyboru	467

9.6.3. Umowa	468
9.6.4. Tryb przekazywania dotacji	468
9.6.5. Wzór zarządzenia	469
9.6.6. Zasady rozliczenia dotacji	471
9.7. Zagadnienia budżetowe	473
9.8. Pomoc publiczna	474
9.9. Dotacje celowe z budżetu organizatora na rzecz samorządowej instytucji kultury	474
9.10. Dotacje celowe z budżetu JST na rzecz państwowych instytucji kultury	476
9.11. Orzecznictwo	477
9.11.1. Sposoby finansowania instytucji kultury przez organizatora kultury	477
9.11.2. Organ właściwy do ustalenia wysokości rocznej dotacji podmiotowej dla samorządowej instytucji kultury	479
9.11.3. Wielkość dotacji dla instytucji kultury	480
9.12. Odpowiedzi na pytania	481
9.12.1. Sposób rozliczania dotacji podmiotowej instytucji kultury	481
9.12.2. Przeznaczenie i wykorzystanie dotacji podmiotowej dla instytucji kultury	484
9.12.3. Wsparcie finansowe JST dla państwowej szkoły muzycznej	484
9.12.4. Wysokość dotacji podmiotowej dla gminnej instytucji kultury	487
9.12.5. Przeznaczenie dotacji podmiotowej otrzymanej przez instytucję kultury od organizatora	488
10. Dotacje z budżetu JST na rozwój sportu	491
10.1. Ewolucja rozwiązań w zakresie dofinansowania klubów sportowych przez samorządy terytorialne	491
10.2. Podstawa prawna do udzielania dotacji – według ustawy o sporcie	499
10.3. Beneficjenci dotacji	503
10.4. Przeznaczenie dotacji	506
10.5. Tryb udzielania dotacji	507
10.6. Zasady i tryb rozliczania dotacji	509
10.7. Kontrola wykorzystania dotacji	511
10.8. Warunki dopuszczalności udzielania dotacji jako pomocy publicznej dla podmiotu prowadzącego działalność sportową	512
10.9. Zagadnienia budżetowe dotacji na rozwój sportu	514
10.10. Podsumowanie	517
10.10.1. Uchwała w sprawie określenia warunków i trybu udzielania i rozliczania dotacji służących sprzyjaniu rozwojowi sportu oraz kontroli ich wykorzystania	519
10.11. Orzecznictwo	531
10.11.1. Jeden tryb udzielania dotacji dla klubów sportowych z budżetu JST	531
10.11.2. Dwa tryby dotowania klubów sportowych z budżetu JST	535
10.12. Odpowiedzi na pytania	538
10.12.1. Przekazanie dotacji „samemu sobie” jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych	538
10.12.2. Sfałszowanie podpisu na umowie dotacyjnej nie zwalnia automatycznie z obowiązku rozliczenia dotacji	538
11. Dotacje oświatowe dla osób fizycznych i prawnych prowadzących szkoły, przedszkola oraz placówki	540
11.1. Źródła prawa dotyczące dotacji oświatowych	540
11.1.1. Przepisy Konstytucji RP	541
11.1.2. Przepisy ustawy o systemie oświaty	542
11.1.3. Ogólne przepisy prawa o dotacjach	545
11.2. Sposób obliczania wysokości dotacji oświatowej	551
11.2.1. Dotacja obliczana według wagi subwencji oświatowej	551
11.2.2. Dotacja obliczana według wydatków bieżących	557

11.2.3. Nowe sposoby obliczania dotacji z budżetu gminy dla przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego – odejmowanie niektórych dochodów	562
11.2.4. Obliczanie dotacji na ucznia oddziału przedszkolnego szkoły podstawowej	566
11.2.5. Obliczanie podstawy dotacji, gdy szkoła JST lub przedszkole gminne funkcjonuje w zespole	568
11.2.6. Obliczenie podstawy dotacji w sytuacji nieprowadzenia przez JST przedszkola gminnego lub szkoły takiej jak dotowana	570
11.2.7. Zasady obliczania liczby uczniów jednostki dotowanej	572
11.2.8. Wysokość stawki dotacji (współczynnika procentowego)	576
11.3. Wykorzystanie dotacji przez beneficjenta	577
11.3.1. Interpretacja pojęcia działalności bieżącej i wydatków bieżących beneficjenta dotacji podmiotowej	578
11.3.2. Wydatki bieżące kwalifikowalne do rozliczenia dotacji oświatowej	579
11.4. Problemy kwalifikowalności wydatków w dotychczasowej praktyce kontrolnej i orzecznictwie sądowym	580
11.5. Uchwała rady gminy z art. 90 ust. 4 SysOśwU	582
12. Dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego	590
12.1. Istota zakładu budżetowego jako beneficjenta dotacji z budżetu JST	590
12.1.1. Zakres zadań możliwych do wykonywania przez samorządowy zakład budżetowy ...	591
12.2. Regulacja ogólna dotycząca dotacji z budżetu JST dla samorządowego zakładu budżetowego	592
12.3. Dotacja przedmiotowa dla zakładu budżetowego	593
12.3.1. Przeznaczenie i wysokość dotacji przedmiotowej	593
12.3.2. Ustalenie stawki dotacji przedmiotowej	594
12.3.3. Stawki jednostkowe według orzecznictwa sądów administracyjnych i RIO	595
12.3.4. Tryb udzielania dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego	596
12.3.5. Tryb rozliczania dotacji przedmiotowej	597
12.4. Dotacja celowa dla zakładu budżetowego	597
12.4.1. Przeznaczenie i wysokość dotacji celowej	598
12.4.2. Tryb udzielania dotacji celowej	599
12.4.3. Rozliczenie dotacji celowej	600
12.5. Dotacja na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe	601
12.5.1. Przekazanie dotacji na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe	601
12.5.2. Rozliczenie dotacji na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe	601
12.6. Dotacja podmiotowa	602
12.6.1. Rozliczenie dotacji podmiotowej	602
12.7. Dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego w klasyfikacji budżetowej	602
12.8. Wzory	603
12.8.1. Wzór uchwały	603
12.8.2. Zarządzenie organu wykonawczego JST	604
12.9. Orzecznictwo	608
12.9.1. Kalkulacja stawki dotacji przedmiotowej i jej wysokość	608
12.10. Odpowiedzi na pytania	609
12.10.1. Forma zwrotu niewykorzystanej części dotacji przedmiotowej	609
3. Dotacja jako forma pomocy publicznej	611
13.1. Zagadnienia wstępne	611
13.1.1. Źródła prawa regulujące kwestię dopuszczalności udzielania pomocy publicznej	612
13.1.2. Definicja pomocy publicznej	614
13.1.3. Kluczowe pojęcia i przesłanki konstytuujące pomoc publiczną	615
13.1.4. Dopuszczalność pomocy publicznej	618
13.2. Tryby udzielania pomocy publicznej	620
13.2.1. Udzielanie pomocy publicznej na zasadach ogólnych	620
13.2.2. Udzielanie pomocy publicznej w ramach wyłączeń grupowych	627

13.2.3. Udzielanie pomocy <i>de minimis</i>	631
13.3. Rejestracja udzielonej pomocy i sprawozdawczość	634
13.3.1. Gromadzenie informacji o udzielonej pomocy	634
13.3.2. Monitoring pomocy publicznej	634
13.3.3. Sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej, informacje o nieudzieleniu pomocy publicznej	635
13.3.4. Sprawozdania o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych	640
13.3.5. Szczególne obowiązki informacyjne	640
13.4. Udzielanie pomocy publicznej w drodze dotacji przedmiotowych i dopłat do kosztów usług publicznych	641
13.4.1. Szczególne zasady dotyczące rekompensaty za wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym	641
13.4.2. Rekompensata niestanowiąca pomocy publicznej	642
13.4.3. Dopuszczalna pomoc publiczna w formie dotacji przedmiotowych lub dopłat do kosztów usług publicznych	643
13.4.4. Szczególne zasady obowiązujące w sektorze pasażerskiego transportu lądowego	648
13.4.5. Przykłady z przepisów krajowych	649
13.5. Udzielanie pomocy publicznej w drodze dotacji celowej	650
13.5.1. Uwagi ogólne	650
13.5.2. Dotacje celowe udzielone w związku z powierzeniem lub wsparciem realizacji zadań publicznych	651
13.5.3. Dotacje celowe na wykonanie prac przy zabytku	652
13.5.4. Dotacje celowe dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą	655
13.6. Konsekwencje popełnienia naruszeń przy udzielaniu pomocy publicznej	655
13.6.1. Zwrot pomocy	655
13.6.2. Kary przewidziane w PomPublU	658
13.7. Charakter prawny zastrzeżeń i opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	659
13.8. Orzecznictwo	663
13.8.1. Zgłoszenie Prezesowi UOKiK projektu uchwały jako niezbędny element procedury jej podejmowania	663
13.8.2. Uchwała w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków jako program pomocowy	664
13.8.3. Określanie progów dla pomocy <i>de minimis</i> w uchwałach dotacyjnych na ochronę środowiska	665
13.8.4. Treść wniosku o udzielenie dotacji na ochronę środowiska	666
13.8.5. Warunki dopuszczalności udzielania dotacji będącej pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> w uchwałach dotacyjnych na ochronę środowiska	667
13.8.6. Uchwała w sprawie dotacji dla spółek wodnych jako program pomocowy	667
13.9. Odpowiedzi na pytania	668
13.9.1. Wsparcie realizacji zadania publicznego a pomoc publiczna	668
13.9.2. Kiedy umorzenie obowiązku zwrotu dotacji stanowi pomoc publiczną dla stowarzyszenia	670
14. Dotacje na ochronę zabytków udzielane z budżetu JST	673
14.1. Zagadnienia wstępne	673
14.2. Wzory	677
14.2.1. Wzór uchwały	677
14.2.2. Wzór uchwały w sprawie udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych	682
14.3. Obowiązki i kompetencje organów JST w zakresie dotacji udzielanej z budżetu JST na ochronę zabytków	683
14.4. Klasyfikacja budżetowa	690
14.5. Orzecznictwo	691

14.5.1. Wskazanie w uchwałach w sprawie określania zasad i trybu przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy rejestrze wpisanym do rejestru zabytków zakresu przedmiotowego robót koniecznych	691
14.5.2. Zamknięty katalog prac koniecznych na jakie może być przyznana dotacja z JST	692
14.5.3. Brak podstaw prawnych do zawarcia w uchwale sankcji utraty prawa do otrzymywania dotacji przez kolejne 3 lata, w przypadku wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem	693
14.6. Odpowiedzi na pytania	694
14.6.1. Upoważnienia dla organu wykonawczego	694
14.6.2. Utrata prawa do ubiegania się o dotację na prace konserwatorskie	694
14.6.3. Szerszy zakres przedmiotowy dotacji na prace konserwatorskie	695
14.6.4. Wykonanie parkingu przy zabytkowym kościele	696
14.6.5. Dotacje na zabytki ujęte w rejestrze dóbr kultury	696
14.6.6. Brak możliwości zawężenia kręgu podmiotów, którym może zostać udzielona dotacja	697
Dotacje dla GOPR i TOPR	698
15.1. Podstawy prawne działalności GOPR i TOPR	698
15.2. Zbieżność zadań realizowanych przez GOPR i TOPR z zadaniami JST	701
15.3. Podstawy prawne udzielenia dotacji przez JST dla GOPR i TOPR	702
15.4. Tryb udzielenia dotacji	705
15.5. Klasyfikacja budżetowa dotacji dla GOPR i TOPR oraz ujęcie księgowe	707
15.6. Reprezentacja przy umowie o dotację	707
15.7. Darowizna nieruchomości przez samorząd terytorialny na rzecz GOPR i TOPR	708
15.8. Wzory	710
15.8.1. Wzór uchwały rady gminy	710
15.8.2. Wzór uchwały rady powiatu	711
15.8.3. Wzór decyzji	712
Dotacje dla WOPR i innych podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego	714
16.1. Zagadnienia wstępne	714
16.2. Podstawa prawna udzielenia dotacji	714
16.3. Beneficjenci dotacji	716
16.4. Przeznaczenie dotacji	717
16.5. Tryb udzielania dotacji	718
16.6. Wysokość dotacji udzielonej przez JST	719
CEŚĆ 3. Forma wsparcia finansowego, które nie jest traktowane jako dotacja	721
Finansowanie Policji z budżetu JST	723
1.1. Podstawa prawna przekazania środków finansowych	723
1.2. Przeznaczenie środków przekazywanych Policji przez JST	724
1.2.1. Dofinansowanie wydatków oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania Policji	724
1.3. Organ właściwy do przekazania przez gminę darowizny dla Policji	726
1.4. Finansowanie dodatkowych etatów Policji	727
1.5. Środki na rekompensaty i nagrody	729
1.6. Fundusz Wsparcia Policji	730
1.7. Klasyfikacja	730
1.8. Rozliczenie	730
1.9. Podejmowanie uchwał w sprawie wsparcia Policji	731
1.10. Wzory	731
1.10.1. Umowa w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji	731
1.10.2. Uchwała w sprawie wystąpienia z wnioskiem o zwiększenie liczby etatów w Komisarzacie Policji	733
1.10.3. Porozumienie w sprawie pokrywania kosztów utrzymania dodatkowych etatów Policji na terenie miasta	734

1.10.4. Porozumienie w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji	737
1.10.5. Porozumienie w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji	739
1.10.6. Umowa darowizny	741
1.10.7. Protokół odbioru	743
1.11. Orzecznictwo	743
1.11.1. Nieważność uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej komendzie wojewódzkiej Policji na dofinansowanie realizacji zadania	743
1.11.2. Przekazanie środków finansowych na zakup materiałów biurowych dla Komisariatu Policji	744
1.12. Odpowiedzi na pytania	745
1.12.1. Ponoszenie z budżetu gminy kosztów funkcjonowania Policji	745
1.12.2. Pokrywanie przez gminę kosztów utrzymywania i funkcjonowania Policji	746
1.12.3. Ponoszenie przez samorząd kosztów funkcjonowania Policji	747
Finansowanie Straży Granicznej z budżetu JST	752
2.1. Podstawa prawna	752
2.2. Wsparcie SG z budżetu JST	753
2.2.1. Przyznanie środków SG	753
2.2.2. Przekazanie	753
2.2.3. Rozliczenie środków	754
2.3. Planowanie, przenoszenie i sprawozdawczość	754
2.4. Klasyfikacja wydatków budżetu JST na rzecz SG	755
2.5. Umowa w sprawie przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	755
Finansowanie Państwowej Straży Pożarnej z budżetu JST	757
3.1. Zagadnienia ogólne	757
3.2. Państwowa Straż Pożarna w strukturze administracji państwowej	758
3.3. Podstawy prawne finansowania PSP	758
3.4. Źródła finansowania PSP	759
3.5. Zasady finansowania PSP	759
3.6. Fundusz Wsparcia PSP	759
3.6.1. Fundusz wsparcia PSP jako fundusz celowy	759
3.6.2. Podział przychodów Funduszu	760
3.6.3. Dysponenci środków Funduszu	760
3.6.4. Przeznaczenie środków Funduszu	760
3.7. Przekazywanie środków JST na Fundusz	761
3.8. Finansowanie PSP przez powiat	761
3.9. Klasyfikacja	764
3.10. Rozliczenie	764
3.11. Wzór porozumienia	764
3.12. Orzecznictwo	766
3.12.1. Forma dofinansowania PSP przez powiat	766
3.12.2. Klasyfikacja budżetowa zwiększenia dochodów na zakup przez komendę powiatową Straży Pożarnej samochodu specjalnego operacyjnego	767
3.12.3. Dotacja celowa jako pomoc finansowa dla innej JST – jako dofinansowanie do zakupu samochodu dla Powiatowej PSP	768
3.12.4. Zwolnienie od podatku od środków transportowych pojazdów PSP	769
3.13. Odpowiedzi na pytania	770
3.13.1. Obowiązek wypompowywania wody z piwnicy	770
3.13.2. Fundusz sołecki a finansowanie PSP	771
3.13.3. Księgi rachunkowe w PSP	772